

nija kapitalistička. A ona će iz-
gladiti sve plemenske razlike, u koliko ih
je historija nagomilala, jer će ljude gru-
pisati, ujediniti i solidarizirati prema nji-
hovim klasnim interesima i klasnoj ideo-
logiji.»

Dr. Risto Jeremić i Dr. Pe-
ro Slijepčević (Sarajevo). »Uredbe
i nariadenja vrše se bez dovoljno sasu-
ljanja od pokrajinskih organa, i stalno se
opozivlju zbog nemogućnosti da se pro-
vedu. Cinovnici se postavljaju iz kuli-
sa, po ključu a ne po kvalifikaciji. Sve to
nisu osamljeni slučajevi nego rdavi si-
stemi, koji obaraju ugled države i stva-
raju veliko nezadovoljstvo i u srpskim sre-
dinama a nekmoči če u hrvatskim«. »Hrv.
pitanje ovako je teško samo usled opštih
zala u državi; ono je kao rana koja se
širi zbog opšte bolesti tela. Ako bismo
govorili po plemeniti, Srbi su pozvaniji
nego iko drugi da uzmu inicijativu za
sporazum.«

(Dalje.)

—k Fr. Milčinski, Tolovaj Mataj. Ilu-
striral Iv. Vavpotič. Druga izdaja. Tolo-
vaj in druge slovenske pravljice, ki jih je
med vojno izdal Fr. Milčinski, so vzbudi-
le tako pozornost in priljubljenost, da so
bile v kratkem razprodane. Sedaj je iz-
šel II. natis v novi opremi. Milčinski je
priznan mladinski pisatelj in za to na
novi izdaji Tolovaja Mataja ni treba še
posebej poudarjati.

Naša gospodarska organizacija.

—g Rezervni sklad. Prostovoljni or-
ganizacijski davek — 1922. (Sklep upravy-
nega odbora Zaveze z dne 27. decembra
1918.) 9. izkaz. 55 Din: Belokranjsko učiteljsko društvo. Darovali so 5 Din: Barle Konrad, Bogovič Petar, Brezgar Jožica, Morela Leopold, Rus Amalija, Rustja Jožica, Špan France, Štupar Miroslava, Vigele Nande, Zalar Joško in Zorn Marica. 37 Din: Učiteljstvo deške osnovne šole — Kranj. Prispevala sta 10 Din Završnik Stanko in Rojina Vladimír, po 5 Din so prispevali: Sepaher Anton, Robljek Vincenc in Mahulja Anka, K. J. je pa navrgel 2 Din. 25 Din: Učiteljstvo — Kapela, p. Slatna-Radenci. Po 5 Din so prispevali: Pertl Kvirin, Mešnar Josip, Pušenjak Marica, Grossmann Ida in Seršen Ivo. 20 Din: Mejovšek Radovan in Brišnik Anica — Braslovce. — Današnji izkaz 137 Din. Prej izkazanih 7144 Din. Skupaj 7281 Din. — 10. izkaz. 100 Din: Hran. in pos. »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani. 60 Din: Gornjegrajsko učiteljsko društvo. 30 Din: Učiteljstvo — Gomilsko. Darovali so 10 Din: Ivan Zotter, Minka in Julija Mikličeva. 10 Din: Ignacij Mlačnik — Prevalje. 8 Din: Učiteljstvo — Sv. Duh, p. Št. Jurij ob Ščavnici. — Današnji izkaz 208 Din. Prej izkazanih 7281 Din. Skupaj 7489 Din. — **Tovariši in tovarišice!** Vsi prav dobro vemo, da potrebuje vsaka organizacija mnogo denarja. Tudi v naši organizaciji bomo lahko dosegli svoj trdno začrtani program v korist našega stanu, narodnega šolstva in naše mlade države, ako storimo vsi brez izjeme svojo dolžnost ter prostovoljno prispevamo po nekaj dinarjev v rezervni sklad. Zapišimo torej skupno tisto »duhovito« pesem po znanem »pastirskem« napevu, ki se naj danes glasi:

Ajmo, ajmo — dinarje zbirajmo,
organizaciji jih samozvestno dajmo!
Kdor pa roko v žepu zdaj tišči —
svobode zlate nikdar vreden ni!

Zdravo!

Ivan Petrič,

Ljubljana, VII., Gasilska cesta 172.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

+ **NOVOMEŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO** zboruje v soboto 17. junija t. l. ob 9. uri dopoldne v šoli na Čatežu po tem dnevnem redu:

1. Poročilo predsednika.
2. O šolski higijeni; predava gosp. dr. Fr. Šterba.
3. Razgovor o letošnjih konf. referatih.
4. Volitev zastopnikov na pokrajinsko skupščino.
5. Slučajnosti.

Tovariši(ice) kraj ste si izbrali sami, torej vsi na Čatež.

Predsednik.

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA PREKMURJE** vrši izredni zbor dne 14. junija ob 10. v Murski Soboti. Urediti moramo nastalo nerednost v društvu-

nem poslovanju, za kar je potrebna polnoštevna udeležba. Zadržani morajo odsotnost opravičiti. — Za odbor: Požegar, t. č. načelnik.

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SVETOLENARTSKI OKRAJ** zboruje dne 22. junija t. l. ob 10. pri Sv. Trojici Sl. g. Dnevni red: Pozdrav! 1. Obravnava dopisov, pogovor in sklep o njih vsebini. Nenavzoči soglašujejo. 2. Uravnava plačil raznih blokov; tov. Perger je vpošlal 100 Din, čast mu! 3. Poročilo predsednika o seji širjega sosveta UJU poverj. Ljubljana izza dne 12. t. — novosti! 4. Referat F. Jakopca o »Eksperimentalni pedagogiki«. 5. Referat Jož. Velnarja o praktični telovadbi na osnovni šoli na deželi. 6. Predlogi, nasveti. Zanimivi dnevni red z obilno privlačno vsebino pričakuje polnoštevna k delu za domovino! Odsotnost zahteva 10 Din za Učit. konvikt! — Franjo Kranjc, t. č. predsednik.

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA PTUJ IN PTUJSKI ŠOLSKI OKRAJ ZBORUJE** 22. junija t. l. v ptujski Mladiki točno ob 10. uri. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. O protituberkulozni ligi poroča g. okrajni zdravnik dr. Vrečko. 3. Volitev delegatov za skupščino UJU in event. za Zvezo. 4. Razgovor v stanovskih in šolskih zadevah. (Odbor poziva člane(ice), da se v obilnem številu prigrasijo za telovadni tečaj v Ptuj; 1—3razredne šole naj pošljejo najmanj po enega udeleženca, več razredne pa po dva. Brezplačno stanovanje je preskrbljeno. — Ne pozabimo na vplačanje druge polovice letne članarine! Da se snidemo vsi stanovsko zavedni tovariši in tovarišice, pričakuje odbor.

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA POL. OKRAJ LJUTOMER** je zborovalo dne 16. marca 1922 v šolskem poslopju pri Sv. Križu. Navzočih je bilo 44 članov in dva gosta.

Otvoritev. Predsednik tov. Karel Mavrič otvoril zborovanje in vzpodbuja v svojem iskrenem pozdravnem nagovoru tovariše in tovarišice k vztrajnemu, resnemu skupnemu delu. Posebno še pozdravlja nove člane ter gosta Lubša in Goloba od Vegove. Zatem povdaria, da se je na skupščini v Rogaški Slatini sklenilo, da je prisotnost vsakega člana pri zborovanju obvezna.

Ureditev blokov za ljubljanski učit. konvikt. Bloki so se deloma razprodali. Zavedajoč se potrebe konvikta v Ljubljani so se izkazale zlasti tov. Minka Sever, Inka Karba, Štefanija Spindler Marija Brumen, Ida Grosman in tov. Slavko Stopar z razprodajo celega bloka. Tov. predsednik se jim za požrtvovalnost iskreno zahvali.

Čitanje zapisnika. Zapisnik o občem zboru in o izrednem zborovanju se prečita in odobri.

Blagajna Tov. Ivajnčič preda blagajno novoizvoljenemu blagajniku, katero sta pregledovalca računov našla v najlepšem redu. Predsednik se tov. Ivajnčiču kar najtopleje zahvaljuje za njegov trud ter predlaga, naj se prebitek, koji znaša 2661 K, naloži v ljutomersko hranilnico, kar se sprejme.

Dopisi. Dopis učit. društva za Maribor glede osnovanja novega društva za konvikt v Mariboru. Člani so z navdušenjem pozdravljali to misel, ker zavod v Mariboru bi bil gotovo prepotraben. Dopis pokrajinskega odbora Jugoslov. Matice o zbiranju darov slovenskim otrokom v Koroški Sloveniji in Jul. Krajini. Tov. predsednik apelira na vse člane, da store svojo dolžnost.

Predavanje. Tov. Ivajnčič je predaval o metodičnem poučevanju iz prirodoznanstva pouka. Dovoljenemu in zanimivemu predavanju so vsi z največjo pozornostjo sledili, kar so z živahnim odobravanjem potrdili. Tov. Cvetko poroča o ustanavljanju kmetijsko-nad. šol. Načrt je zelo obsežen, težko da bi se mogla ogromna snov predelati v 10 mesecih. Je pa zelo idealen v teoriji, a v praksi se bodo pokazale marsikateri težkoče, ki bodo obstojale v pomanjkljivi tačasni strokovni izobrazbi učitelstva in učil. v omalovaževanju pomena kmet.-nad. šol in deloma tudi v pomanjkanju učiteljskih moči in deloma tudi v pomanjkanju učnega časa. Ocenjevalec predlaga, naj se učni čas določi samo na četrtlet in nedeljo. učiteljskemu osebju pa naj se zagigura primerena nagrada. Učiteljstvu naj se da možnost, da se v kmetijskih oziroma gospodinjstvih učnih tečajih strokovno izobrazijo ter da prosvetna uprava čimprej preskrbi knjige za kmetijstvo in gospodinjstvo.

Predlogi. Tov. Mavrič predlaga, naj se krajevni razredi, ker so nepravilno razdeljeni, odpravijo, kar se enoglasno sprejme. Dalje naglašja, da je v tiskovi-

nah, ki so jih razposlali, izvedba letne nemogoča.

Pevovodja. Tovariš Zaherl ponovno apelira na tov. pevce in tov. pevke in vprašuje, je li res le pevovodja na papirju ali v resnici. Takoj nato se določi pevski ženski zbor in pevska vaja, ki se je vršila po zborovanju pri Hauptmanu.

Sklep. Tov. predsednik zaključuje uspešno zborovanje, zahvaljujoč se šol. vodju tov. Herzogu za prijazen sprejem. Globoko in dobro premišljenemu referatu se tov. predsednik pristrčno zahvali.

+ **SLOVENJGRAŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO JE ZBORovalo** dne 18. maja 1922 v Št. Ilju p. Turjakom ob povoljni udeležbi.

Otvoritev: Tov. predsednik je pozdravil navzoče ter se spominjal tudi rajnega tov. Iv. Trobeja, ki je preminul dne 21. februarja 1922 v Slovenjgradu. Bil je vrl tovariš, soustanovitelj ter do smrti zvest član našega društva. Blag mu spomin! V znak sožalja so se dvignili zborovalci s sedežev in zaklicali »Slava«.

Dopisi: Zadruga »Tvoronica učil in šolskih potrebščin« vabi člane za pristop z deleži. Članstvo odkloni to vabilo, ker je s plačili itak že preveč obremenjeno. — Tov. Kocijančič, t. č. načelnik »Učiteljske Samopomoči« pozivlja k pristopu k tej organizaciji. Kdor želi postati član »Samopomoči«, naj se javi tov. tajnici, ki poda vse potrebne podatke. Ravnateljstvo mešč. šole je pisмено opravičilo odsotnost svojega učiteljstva ter tem potom naprosilo tovariše(ice), da bi staršem učencev pojasnili pomen mešč. šole ter jih vzpodbujali za vstop v isto.

Delegatom za delegacijsko zborovanje »Zveze« sta bila izvoljena tov. Barle in tov. Arnuševa. Glede razpusta se je sklenilo, da ostane društvo tč. še član »Zveze«.

Referat o zgodovini kraja in šole Št. Ilj p. Turjakom je podala tov. Minka Mithansova in žela od navzočnih članov občno priznanje. Referat je bil posebno primeren za ta dan, ker je učiteljstvo po končanem zborovanju imelo priliko ogledati si ta kraj z romantičnim »Mislinjskim grabnom«. Voznja po elektr. železnici skozi ta »graben« je bila prav zanimiva in med izletniki je vladalo najboljšo razpoloženje. Zeleti bi bilo še več takih skupnih izletov.

Slučajnosti. Sprejet je bil predlog, da je udeležba pri zborovanjih za vse člane obvezna. Kdor se ne opraviči, plača 5 Din globe v prid učit. društvu. Vsi tisti člani, ki izostanejo zaporedoma trikrat od zborovanj, ne da bi se opravičili, se menoma objavijo v učit. glasilu. — Vsak društvenik naj se zaveda svojih dolžnosti.

Končno se je sklenilo, da se vrši prihodnje zborovanje dne 22. junija t. l. — Kraj in vzpored se pravočasno objavita v »Tovarišu«.

+ **ČLANOM »DRUŠTVA UČITELJEV IN ŠOLSKIH PRIJATELJEV ZA OKRAJ LJUBLJANSKE OKOLICE«** naznaniam, da smo se 25. maja z Vrhničani zmenili tako-le: Ker je meseca junija že itak precej prostih dni. 28. pa sklep šole, za katerega treba klasificirati in to in ono pripraviti, naj bo naše zborovanje na Vrhnikih dne 9. septembra. Vlak ima na vse kraje lepo zvezo. Po prihodu vlaka zjutraj ob pol 9. bo koj zborovanje. Po zborovanju izlet k sv. Trojici. Opoldne skupno kosilo v »Mantovi«. Potem izlet k izvirkom Ljubljani-
ce. Ob 5. popoldne odhod v Ljubljano. Kdor se udeleži skupnega obeda, naj to sporoči tri dni prej g. Iv. Michlerju, učitelju na Vrhnikih. Pele se bodo sledeče pesmi iz Aljaževe pesmirice: I. del: Št. 50., 52., 56., 62., 63., 64. — Na veselo snidenje! — Janko Žirovnik, t. č. predsednik.

+ **KAMNIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO JE ZBORovalo** v soboto, dne 20. maja 1922 ob 10. uri v šolskem poslopju v Komendi. Navzočih je bilo 57 članov in članic.

Otvoritev. Tovariš predsednik Tomo Petrovec je pozdravil navzoče ter čestital vsem, ki so napravili usposobljenostni izpit in tovarišem Sircu, Ferjanu in Čenčiču k nadučiteljskemu ozir. učiteljskemu imenovanju. Nadalje je znova priporočal pristop k »Tvornici učil«.

Predavanje. Po odobrenju zapisnika zadnjega zborovanja je predaval tovariš Janko Toman »Učitelj v šoli in izven nje«. Zanimivo predavanje je izzvalo živahno debato, katere se je udeležilo več tovarišev.

Predlogi. Tovariš Vladimir Požar je z ozirom na to, da je učiteljstvu kamniškega okraja odmerjena za okrajno učiteljsko konferenco le polovica dijet, predlagal, da naj predsedstvo društva

izjavi na merodajnem mestu, da učiteljsko društvo za kamniški okraj ne trpi kršenja postav, kakor tudi ne kršenja pravic in zahteva, da se prihodnje leto izplačajo učiteljstvu za okrajno konferenco polne dijete. Predlog je bil sprejet. Predlog tovariša Požarja, naj se letošnja polovica dijet odkloni v prid »Učiteljskemu konviktu«, je padel, ker so zanj glasovali le trije tovariši oziroma tovarišice. Tovariš Germek je predlagal, naj na okrajni konferenci kamniškega učiteljstva stavi društvo tale predlog: Ekscerpti referatov »Kako si pridobi in kako vzdrži učitelj v šoli disciplino« naj se pošljejo na višji šolski svet, na socialno skrbstvo in na predsedstvo višje sodnije v Ljubljani. Glede udeležbe šolske mladine z učiteljstvom pod šolsko zastavo in ne pri kakih drugih organizacijah se je že stavlil lansko leto predlog, ki je bil odposlan poverjeništvu UJU v Ljubljani.

Zaključek. H koncu se je zahvalil tovariš predsednik vsem navzočim in jim voščil vesele počitnice. Prihodnje prvo zborovanje v bodočem šolskem letu se bo vršilo v Lukovici. Nato se je zborovanje zaključilo.

+ **ZBOROVANJE CIRKNIŠKO-LOŽKEGA KROŽKA UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA LOGAŠKI OKRAJ** dne 20. maja t. l. v Igavasi.

Otvoritev. Predsednik tov. Jug otvoril zborovanje, pozdravi osobito nove tovariše in tovarišice in graja brezbriznost nekaterih tovarišev in tovarišic, katerim so zborovanja deveta briga. Nato poda besedo tov. Znidaršiču.

Predavanje. Tov. Znidaršič je predaval o narodni umetnosti in učiteljstvu, kjer je pozivljaj učiteljstvo k zbiranju narodnega blaga. Sicer ve vezene imajo preveč materiala. Tovarišice naj bi sestavile načrt za roč. dela. Koncem debate so se določile nekatere tovarišice za zbiranje narodnih motivov in en tov. za risanje. Za tem je predaval tovariš Skubic o zemljepisnem pouku. Pri živahni debati se je poudarjala potreba reliefov dom, kraja, tem primerne zemljevide, plastična miza in vporaba razglednic. Z zemljepisjem naj se družijo zgodovina in o vsakem kraju pove kaj zgodovinskega. Zbuja naj se ljubezen do domovine.

Slučajnosti. Tov. Kosin omeni, da zadnjič poslana spomenica glede izenačenja drag, doklad ni imela uspeha ter ni znana krivda. Učiteljstvo na obmejnem kraju živi težje kot ono po mestih. Oddaljeni zdravniki stanejo n. pr. tisočake. Predsednik hoče o dotični spomenici vprašati na merodajnem mestu. Tovariš Korenc priporoča brez vzroka odsotne tovariše kaznovati z globo. Sprejeto. Tov. Znidaršič se čudi, da ni nikogar iz Cirknice in Begunj. Tovariš Kosin priporoča sodelovanje pri ustanovitvi »Kola jugoslov. sester«. Po zaključanju so si vsi navzoči ogledali grad Snežnik pod vodstvom prijaznega komesara g. Nikašinoviča iz Beograda. — P

LISTNICA UREDNIŠTVA.

E. P. v P. Položnico za poravnavo Učit. Tov. dobite pri okrajnem učiteljskem društvu, ker je liste plačati skupno s članarino.

— **»Zveza kulturnih društev«:** UJU — pov. Ljubljana je pristopilo celotno k Zvezi. Za posameznike je gotovo le prostovoljnega značaja, če hočejo pristopiti. Baval se bo pa s tem vprašanjem itak še ožji svet na prihodnji seji.

— **Izkaz matičnih listov.** Tabelarizirani tisk nam toliko poveča stroške, da moramo resno premisliti predno se odločimo za objavo dopisa. Sedaj so se tiskarski stroški zopet povišali za 20%, da so resno ogroženi naši listi. Le dvoje je mogoče: ali povišati, ali ustaviti liste.

— **Ant. Leban:** Prejeli smo nadaljevanje od g. L., s katerim moramo sedaj nadaljevati.

Odgovorni urednik: Franc Štrukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Štev. 315.

RAZPIS UČITELJSKE SLUŽBE.

V zmislu odloka višjega šolskega sveta z dne 16. maja 1922, št. 5657 se razpisuje učiteljska služba na štirirazredni osnovni šoli v Pilštanju v stalno namestitev.

Pravilno opremljene prošnje naj se predložijo po predpisani poti najkasneje do dne

10. julija 1922

pri podpisnem okrajnem šolskem svetu.

Okrajni šolski svet kozjanski, Brežice, dne 2. junija 1922.